

UPM
UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA
BERILMU BERBAKTI

TAKLIMAT PENGAMALAN EKOSISTEM KONDUSIF SEKTOR AWAM (EKSA)

BAHAGIAN KAUNSELING UPM

Kemaskini 9 Ogos 2022

SKOP TAKLIMAT

- 1 Latar Belakang EKSA UPM
- 2 Pengenalan & Pelaksanaan Ekosistem Kondusif Sektor Awam (EKSA)
- 3 Kriteria Penilaian EKSA
- 4 Contoh Amalan Terbaik EKSA
- 5 Perancangan EKSA di BKUPM serta Lantikan Baru

LATAR BELAKANG PELAKSANAAN EKSA UPM

Mesyuarat JPU Kali ke-694 pada 29 Januari 2020 telah meluluskan

penjenamaan semula pelaksanaan Amalan Persekutaran Berkualiti 5S UPM kepada Ekosistem Kondusif Sektor Awam (EKSA) bermula tahun 2021.

Pemakluman berhubung perkara ini telah dibuat kepada semua Ketua PTJ melalui surat bertarikh 13 Februari 2020.

**PUTUS JAMINAN KUALITI
CENTER FOR QUALITY ASSURANCE**

Ruj Kami : UPM.CQA.100-13/8/1
Tarikh : 13 Februari 2020

SEPERTI SENARAI EDARAN

Tuan/Puan,

PEMAKLUMAN PENJENAMAAN SEMULA PELAKSANAAN AMALAN PERSEKITARAN BERKUALITI SS KEPADA EKOSISTEM KONDUSIF SEKTOR AWAM (EKSA) DI UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA

Dengan segala hormatnya perkara di atas adalah dirujuk.

2. Dimaklumkan bahawa Mesyuarat Jawatankuasa Pengurusan Universiti Kali ke-694 pada 29 Januari 2020 telah meluluskan cadangan Penjenamaan Semula Pelaksanaan Amalan Persekutaran Berkualiti SS Kepada Ekosistem Kondusif Sektor Awam (EKSA) di Universiti Putra Malaysia bermula Januari Tahun 2021.

3. Untuk makluman pihak tuan/puan, pada tahun 2014 Unit Pemodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia (MAMPU) telah mengambil inisiatif untuk menambahbaik pelaksanaan Amalan 5S yang kini dikenakan semula kepada Ekosistem Kondusif Sektor Awam (EKSA) dengan objektif berikut:

- (a) meningkatkan **imej korporat**;
- (b) menyemarakkan aktiviti **kreativiti** dan **inovasi** selaras dengan tuntutan pihak berkepentingan;
- (c) menggalakkan aktiviti ke arah mewujudkan persekitaran hijau melalui **pembudayaan Amalan Hijau (Go Green)**;
- (d) memperluas pelaksanaan di agensi-agensi Kerajaan bagi **mewujudkan persekitaran yang kondusif**; dan
- (e) memastikan elemen pengauditan memenuhi **keperluan kepelabogaan** organisasi/agensi Kerajaan.

4. Pada masa kini 73 Pusat Tanggungjawab telah melaksanakan Amalan Persekutuan Berkualiti dengan 14 PTJ telah berlaku kepada Amalan EKSA manakala baki 59 PTJ lagi masih melaksanakan Amalan 5S. Berikut itu **semua pusat tanggungjawab diminta memulakan tindakan bermula awal tahun 2020 bagi melancarkan proses penjenamaan semula Amalan 5S kepada EKSA pada Januari Tahun 2021**. Disertakan bersama **Garis Masa Proses Tindakan Penjenamaan Semula Amalan 5S kepada EKSA UPM** untuk rujukan dan tindakan semua PTJ di UPM.

5. Pada peringkat permulaan untuk pelaksanaan EKSA, Facilitator PTJ yang masih menggunakan 5S boleh menyukarkan kepada Facilitator PTJ yang telah melaksanakan EKSA. Dalam masa yang sama, Pusat Jaminan Kualiti sedang menyediakan panduan dan standard pelaksanaan EKSA UPM untuk rujukan semua PTJ.

6. Sekiranya terdapat sebarang pertanyaan berhubung perkara ini, tuan/puan boleh menghubungi Puan Shamira Sharif/ Puan Kasmarie Zawadi di talian 03-9769 1511/1487.

7. Kerjasama dan komitmen tuan/puan amatlah dihargai dan didehdul dengan ucapan terima kasih.

Sekian.

"BERILMU BERBAIK"

Saya yang menjalankan amanah,

PROF. DR. AMIN ISMAIL
Pengarah
Pusat Jaminan Kualiti
Universiti Putra Malaysia

s.k. Ketua Bahagian
Bahagian Pengurusan Kualiti Perkhidmatan
Pusat Jaminan Kualiti

Penyelaras Amalan Persekutuan Berkualiti PTJ (SS/EKSA)

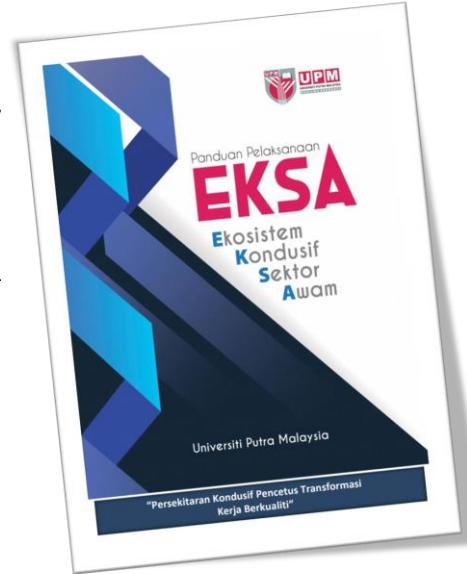
LOGO RASMI EKSA UPM

PANDUAN PELAKSANAAN EKSA UPM

Pemakaian **Panduan EKSA UPM Edisi Pertama (2020)** telah dihebahkan melalui 3 saluran hebahan seperti berikut:

- (i) Emel kepada semua **Penyelaras EKSA PTJ** pada **16 Julai 2020**;
- (ii) Emel menerusi **INFO@UPM** pada **17 Julai 2020**; dan
- (iii) Paparan dalam **Portal Sistem Pengurusan ISO (eISO) UPM**.

The image is a screenshot of the eISO UPM website. At the top, there is a logo for 'e-ISO SISTEM PENGURUSAN ISO UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA'. Below the logo, there is a graphic of three stylized human figures. The main content area has a light blue background. On the left, there is a section titled 'PROGRAM PEMBUDAYAAN KUALITI' with a list of links. One link, 'Panduan Pelaksanaan EKSA Sektor Awam (EKSA UPM)' is highlighted with a red border. The rest of the links are in a smaller font. At the bottom right, there is a small circular icon with a red dot.

ELEMEN PENJENAMAAN SEMULA

1

Imej Korporat

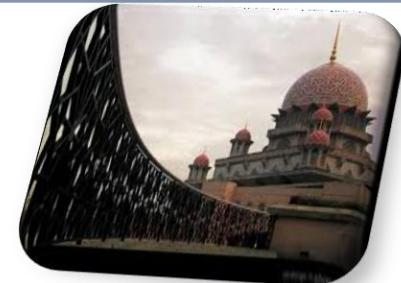
2

Persekutaran kerja kondusif

3

Kepelbagaian Agensi

4

Kreativiti dan Inovasi

5

Amalan Hijau

FAEDAH EKSA

Mewujudkan **persekitaran tempat kerja** yang berkualiti (bersih, kemas dan selamat)

Mengenalpasti, mengurang dan menghapuskan pembaziran (penjimatan kos)

Meningkatkan **imej agensi** sektor awam

Menjana idea kreatif dan inovatif di kalangan warga agensi

FAEDAH EKSA

Meningkatkan **semangat kerja berpasukan**

Meningkatkan **disiplin** warga jabatan/agensi

Meningkatkan **kualiti penyampaian**
perkhidmatan

Mewujudkan **piawaian kerja yang jelas**

Kriteria Penilaian EKSA

KOMPONEN PENILAIAN EKSA

-   Keperluan Utama Pelaksanaan
(120 markah)
-   Ruang Tempat Kerja/ Pejabat **(245 markah)**
-   Tempat Umum **(185 markah)**
-   Keselamatan Persekitaran **(70 markah)**
-   Kawasan Persekitaran Pejabat
(65 markah @ 35 markah)
-   Tempat - tempat Khusus (mengikut kesesuaian agensi) **pemarkahan mengikut kriteria penilaian ruang yang ada**

KRITERIA PENILAIAN EKSA

KOMPONEN A : KEPERLUAN UTAMA PELAKSANAAN

A1. Penyataan Komitmen

EKSA A2. Jawatankuasa

Pelaksana EKSA

A3. Penglibatan Pengurusan Atasan

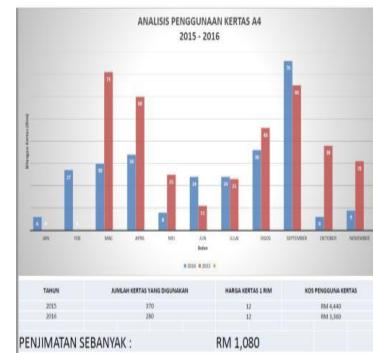
A4. Penilaian Kendiri (Self

Assessment) A5. Pengiktirafan

A6. Pembudayaan Kreativiti dan

Inovasi A7. Tindakan

Penjimatan/Amalan Hijau

KRITERIA PENILAIAN EKSA

KOMPONEN B : RUANG TEMPAT KERJA/PEJABAT

FIZIKAL

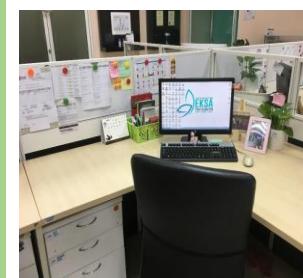
- B1. Lantai
- B2. Dinding & Siling
- B3. Lampu & Soket

KEPERLUAN UMUM

- B4. Susun Atur Peralatan
- B5. Keadaan Peralatan
- B6. Pelabelan & Papan Tanda/ Tanda Arah
- B7. Perhiasan
- B8. Keperluan Umum

RUANG KERJA

- B9. Meja Kerja Warga/ Kubikel Kerja
- B10. Bilik Pegawai
- B11. Stor Peralatan Pejabat
- B12. Bilik Fail
- B13. Sudut/Bilik Cetak/ Bilik Dokumentasi
- B14. Bilik Pemandu
- B15. Bilik Pelayan (Server)/Terperingkat

KRITERIA PENILAIAN EKSA

KOMPONEN C : TEMPAT UMUM

- C1. Lobi Utama/ Ruang Hadapan
- C2. Kaunter Utama
- C3. Ruang Menunggu
- C4. Laluan Utama/Koridor
- C5. Bilik Mesyuarat
- C6. Perpustakaan/Pusat Sumber
- C7. Surau/ Bilik Solat
- C8. Lif
- C9. Pantri/ Tempat Minum
- C10. Tandas

KRITERIA PENILAIAN EKSA

KOMPONEN D : KESELAMATAN PERSEKITARAN

- D1. Pelan Tindakan Kecemasan
- D2. Pendawaian/ kabel
- D3. Peralatan Pencegahan Kebakaran
- D4. Laluan/Tangga Kecemasan
- D5. Kunci

KRITERIA PENILAIAN EKSA

KOMPONEN E : KAWASAN

E1. Agensi Mempunyai Bangunan dan Kawasan Sendiri

E2. Agensi Mempunyai Bangunan dan Berkongsi Kawasan

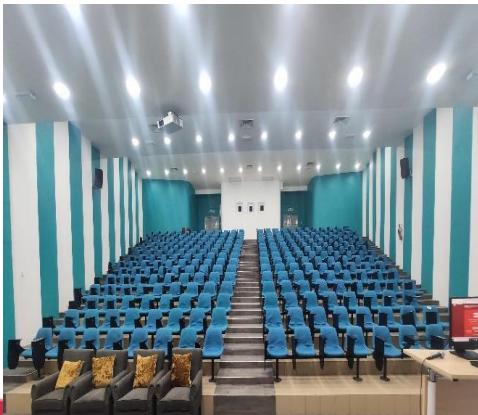
KRITERIA PENILAIAN EKSA

KOMPONEN F : TEMPAT-TEMPAT KHUSUS

Tempat-tempat khusus di agensi mengikut **Kluster**:

F1. Keselamatan (Balai Polis, Jabatan Imigresen, Markas Tentera, dll) F2. Pentadbiran (Mahkamah, Pusat Latihan, Masjid, PBT, dll)

F3. Sosial (Hospital, Klinik, Sekolah, IPTA, Kolej Komuniti, dll)

KRITERIA PENILAIAN EKSA UPM

Kriteria Penilaian EKSA UPM

KEPERLUAN UTAMA PELAKSANAAN	KOMPONEN GENERIK					MARKAH
	1	2	3	4	5	
A1) Penyataan Komitmen EKSA						

1	Menyediakan Garis Panduan selaras dengan Penyataan Komitmen EKSA agensi.	Garis panduan tidak disediakan		Garis panduan disediakan kepada sebahagian warga agensi		
2	Menyebar Penyataan Komitmen dan Garis Panduan EKSA serta memastikan semua warga kerja memahaminya.	Penyataan Komitmen dan Garis Panduan EKSA tidak disebarluaskan oleh sebahagian warga		Penyataan Komitmen dan Garis Panduan EKSA disebarluaskan oleh sebahagian warga		
3	Memastikan EKSA diamalkan dan dipatuhi oleh semua warga agensi.	EKSA tidak diamalkan dan dipatuhi oleh sebahagian warga agensi		EKSA diamalkan dan dipatuhi oleh sebahagian warga agensi		
4	Memastikan dokumentasi berkaitan pelaksanaan EKSA disusun dengan teratur dan sentiasa dikemas kini termasuk perkara yang berikut: i. Minit mesyuarat ii. Surat lantikan Jawatankuasa	Dokumentasi tidak teratur dan tidak dikemas kini		Sebahagian dokumentasi teratur dan dikemas kini		

KOMPONEN KHUSUS						
HOSPITAL / KLINIK						
F1) Bilik Rawatan						
1	Memastikan persekitaran bilik bersih, kemas dan selamat.	Persekitaran bilik tidak bersih, tidak kemas dan tidak selamat		Persekitaran bilik bersih, kemas tetapi tidak selamat		Persekitaran bilik bersih, kemas dan selamat
2	Memastikan semua peralatan dilabelkan dengan betul, disusun dengan kemas dan berada dalam keadaan baik.	Semua peralatan tidak dilabelkan dengan betul, tidak teratur dan tidak berada dalam keadaan baik		Sebahagian peralatan dilabelkan dengan betul, disusun dengan kemas dan berada dalam keadaan baik		Semua peralatan dilabelkan dengan betul, disusun dengan kemas dan berada dalam keadaan baik
3	Menyediakan tempat pembuangan berasingan bagi siswa klinikal, domestik dan alatan tajam.	Tempat pembuangan berasingan bagi siswa klinikal, domestik dan alatan tajam tidak disediakan		Tempat pembuangan berasingan bagi siswa klinikal, domestik dan alatan tajam disediakan tetapi tidak lengkap		Tempat pembuangan berasingan bagi siswa klinikal, domestik dan alatan tajam disediakan dengan lengkap
4	Menyediakan senarai ubat troli kecemasan.	Senarai tidak disediakan		Senarai disediakan tetapi tidak lengkap		Senarai disediakan dengan lengkap dan kemas
5	Memastikan ubat tidak rosak atau lepuk tarikh.	lebih 2 item rosak atau lepuk tarikh	1 item rosak atau lepuk tarikh	Senarai disediakan dengan lengkap dan kemas		Senarai disediakan dengan lengkap dan kemas

Perincian kriteria penilaian EKSA UPM boleh dirujuk dalam **Panduan Pelaksanaan EKSA UPM di Lampiran 2 : Kriteria Penilaian EKSA UPM**

Contoh Amalan Terbaik EKSA

AMALAN TERBAIK EKSA

TATACARA PENGGUNAAN ALATAN GUNASAMA

AMALAN TERBAIK EKSA

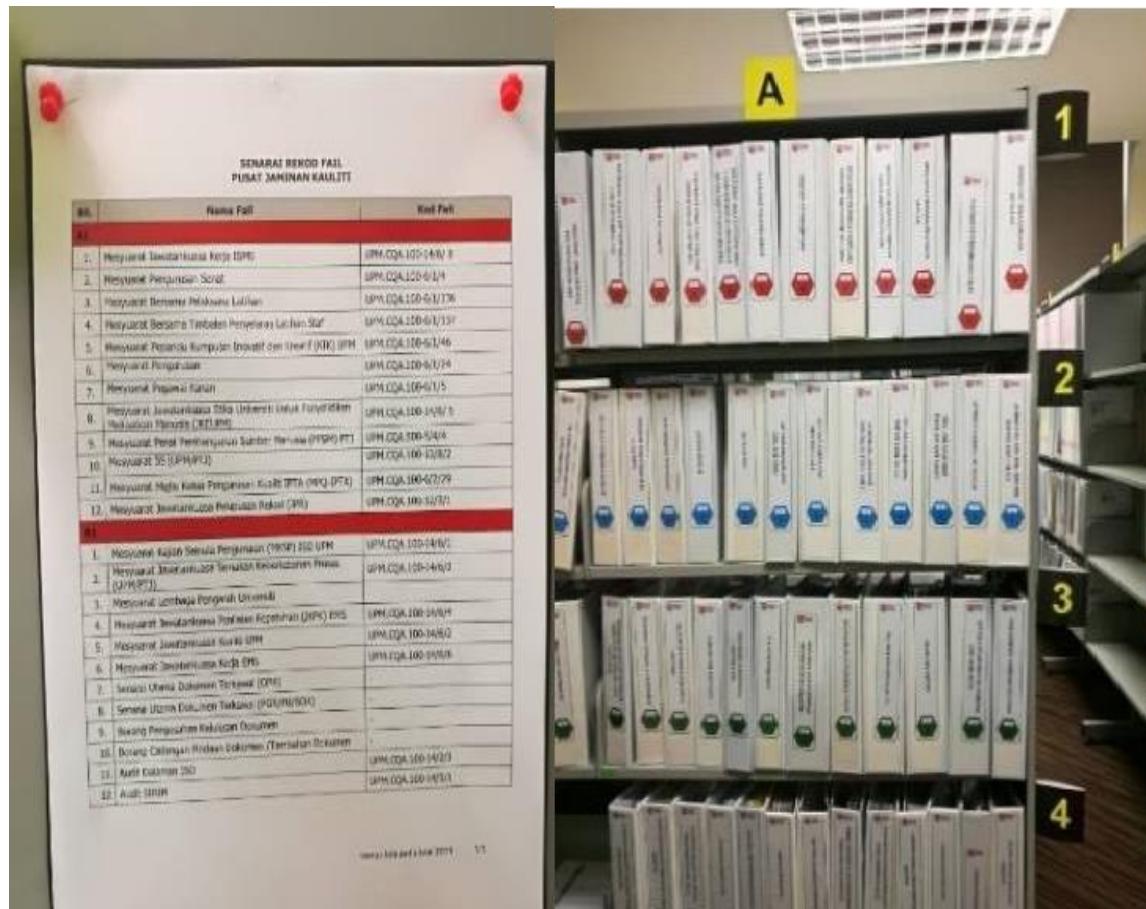
AMALAN TERBAIK EKSA

PERATURAN DAN ETIKA BILIK FAIL

- MEMASTIKAN BILIK SENTIASA BERSIH, TIDAK BERDEBU, TERSUSUN, KEMAS DAN SELAMAT.
- MEMASTIKAN PERALATAN, KABINET DAN RAK BERADA DALAM KEADAAN TERATUR, BAIK DAN KEMAS.
- SUIS LAMPU DITUTUP SELEPAS MENGGUNAKAN BILIK FAIL.
- MEMASTIKAN PENYANIAN UDARA BERADA DALAM SUNG BILIK.
- TIDAK DIBENARKAN MAKAN DAN MINUM DI DALAM BILIK FAIL.
- PINTU DITUTUP SELEPAS MENGGUNAKAN BILIK FAIL.

ETIKA PENGGUNAAN RUANG GUNASAMA

AMALAN TERBAIK EKSA

INDEKS FAIL

AMALAN TERBAIK EKSA

AMALAN TERBAIK EKSA

STOR PERALATAN

AMALAN TERBAIK EKSA

PERHIASAN MINIMUM & BERIMEJ
KORPORAT

AMALAN TERBAIK EKSA

KAUNTER
PERKHIDMATAN

TERBAIK

EKSA

STOR PERALATAN REKREASI &
TEKNIKAL

TERBAIK

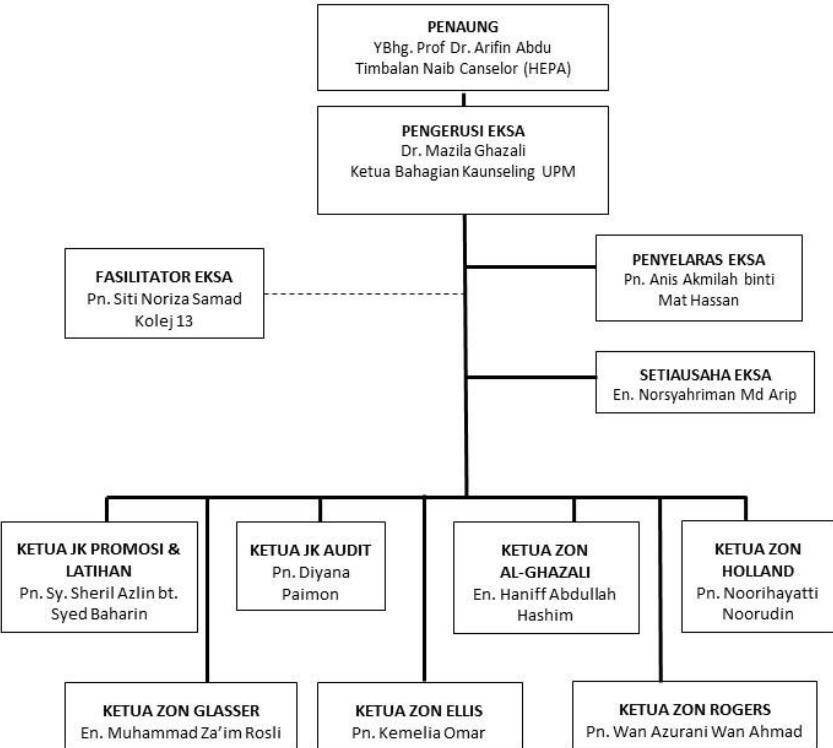
EKSA

TANDAS

Pelaksanaan EKSA @ Bkupm

Carta Organisasi EKSA BKUPM 2022

Tarikh Kemaskini:
1 April 2022

Peranan & Tanggungjawab

JAWATANKUASA	SKOP TUGAS
Penyelaras EKSA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Menyelaraskan aktiviti EKSA untuk PTJ 2. Bertanggungjawab untuk merancang aktiviti EKSA 3. Menjadi penghubung dengan EKSA UPM 4. Mengemaskini maklumat EKSA di sudut EKSA (Laman Web)
Setiausaha EKSA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Menyediakan surat-surat berkaitan EKSA 2. Mengemaskini Fail EKSA BKUPM 3. Membantu urusan penyelarasan EKSA PTJ
Ketua-ketua Zon	<ol style="list-style-type: none"> 1. Menyelaras keperluan di setiap zon masing-masing 2. Mencadangkan penambahbaikan untuk aktiviti EKSA di setiap zon 3. Bertanggungjawab terhadap ruang EKSA di bawah zon masing-masing
JK Audit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bertanggungjawab menyediakan keperluan semasa audit EKSA 2. Membantu penyelaras EKSA dalam berhubung dengan Auditor Jemputan 3. Membantu aktiviti EKSA seperti Pertandingan yang diadakan
JK Latihan/Promosi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bertanggungjawab menyediakan keperluan semasa latihan/lawatan EKSA 2. Membantu penyelaras EKSA dalam berhubung dengan Lokaliti Lawatan Penanda Aras EKSA 3. Membantu penyelaras dari sudut penghebahan semasa aktiviti EKSA

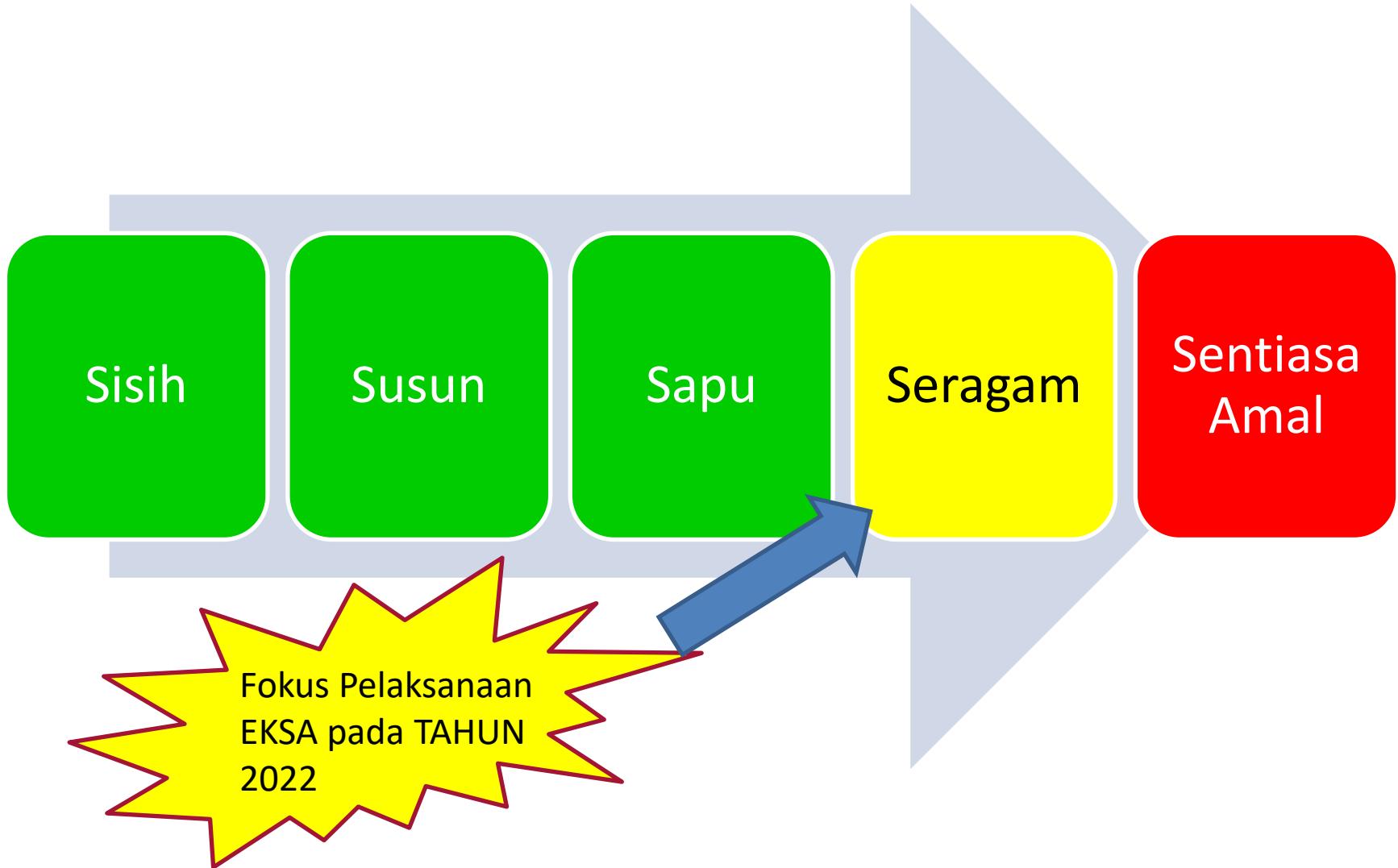
PERINGKAT PELAKSANAAN EKSA BAHAGIAN KAUNSELING UPM 2022																																																
Tahun	2022																																															
Bulan	Januari				Februari				Mac				April				Mei				Jun				Julai				Ogos				September				Oktober				November				Disember			
Minggu	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4								
A : PERANCANGAN																																																
1. Mesyuarat EKSA (bergantung pd Mesy. Pengurusan)	R																																															
	P																																															
2. Lantikan Baru JK EKSA	R																																															
B : PELAKSANAAN	R																																															
1. Lawatan Penanda Aras PTJ	R																																															
	P																																															
2. Kursus/Latihan PTJ	R																																															
C : PENILAIAN	R																																															
1. Pemeriksaan Audit Kendiri	R																																															
D : TINDAKAN BERTERUSAN	R																																															
1. Pertandingan Work Station Terbaik	R																																															
	P																																															
2. Gotong Royong Perdana	R																																															
	P																																															
3. Penghargaan & Ganjaran (Mesy Pengurusan ke4)	R																																															
	P																																															

Pelaksanaan EKSA di Bahagian Kaunseling UPM

Perincian Aktiviti EKSA 2022

PROJEK/ AKTIVITI	TARIKH PELAKSANAAN	CATATAN
Gotong Royong EKSA secara sukuan	18 Feb, 22 April, Julai 22 & 25 Nov	* Makanan pagi dan Tengah hari disediakan
Pembelian Keperluan EKSA di setiap zon masing2 boleh kemukakan kepada Penyelaras EKSA	Sehingga Akaun Tutup pada Disember 2022	* Peruntukan RM 1000
Lawatan Penanda Aras <i>*bergantung pada keadaan semasa</i>	23 Feb 2022(Rabu)	*ADK
Pertandingan Kubikel/Bilik/Ruang EKSA	Mula : 3 Mei 2022 Tarikh Audit : 20 Mei 2022 (Jumaat)	* Hadiah bernilai RM300
Audit Kendiri EKSA	26 Julai 2022	*Makanan pagi dan Tengah hari disediakan

Status EKSA BKUPM

ZON BKUPM

ZON ELLIS

AUDITORIUM &
BILIK TEKNIKAL

*En. Mohamad Ashaari
Awab*

SUDUT
READ@UNI

Pn. Anis Akmilah

BILIK SERVER

Pn. Kemelia Omar

BILIK
PERBINCANGAN

*Pn. Syarifah Sheril Azlin
Syed Baharin*

LANTAI BILIK
KAUNSELOR (B)

(K) Pn. Kemelia Omar

ZON BKUPM

*En. Muhammad Samsul
Sulaiman & Pn. Norizah
Kasan*

TANDAS
(A&B)

PEJABAT
AM

*Pn. Wan Azurani Wan
Ahmad*

ZON ROGERS

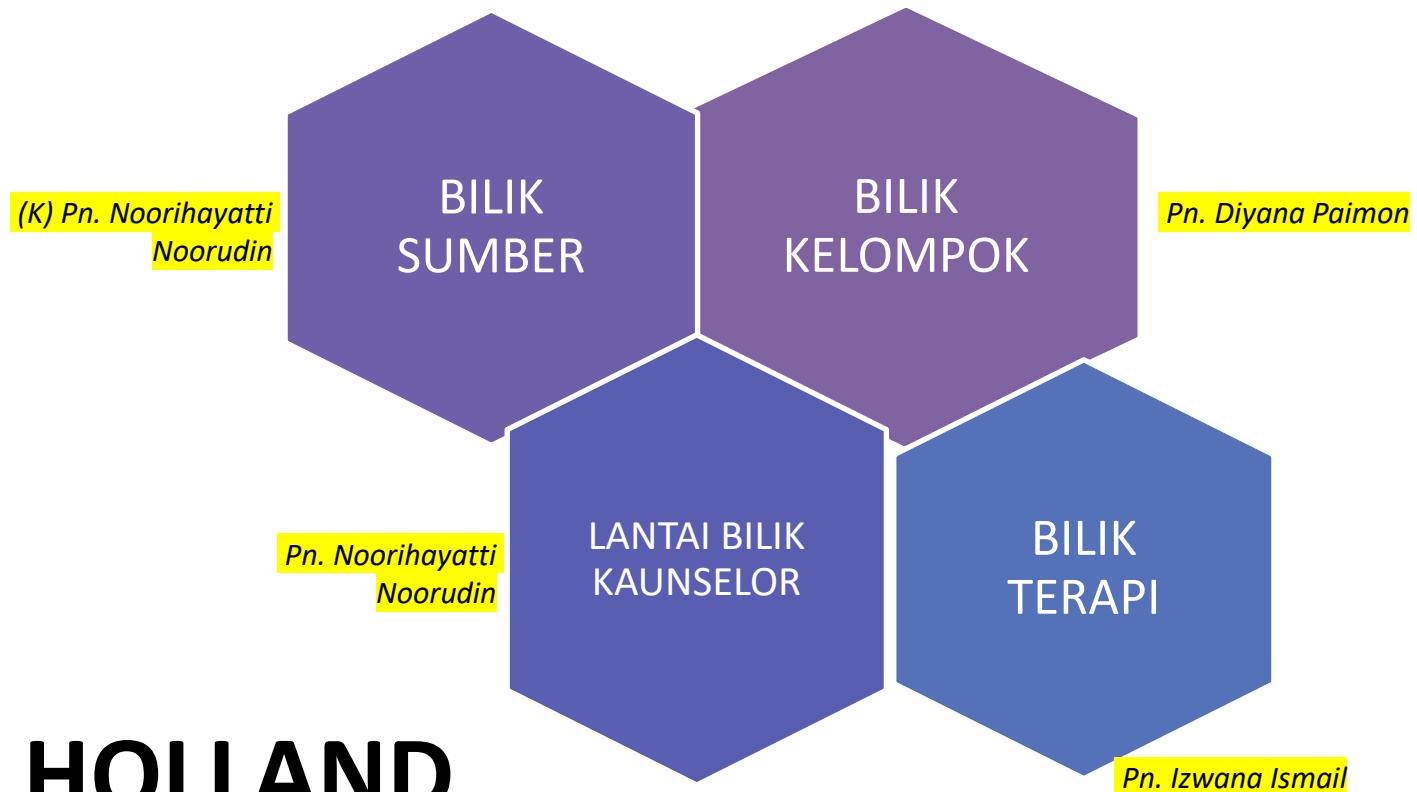
Pn. Noraini Nordin

KAUNTER

BILIK
PHOTOSTAT

En. Haironizam Jaini

ZON BKUPM

ZON HOLLAND

ZON BKUPM

TANDAS LELAKI &
PEREMPUAN
*En. Muhammad Samsul
Sulaiman & Pn. Norizah
Kasan*

BILIK MESYUARAT
*En. Haniff Abdullah
Hashim*

SURAU
*En. Mohd Redzuan
Zamberi*

PANTRY
Pn. Kamariah Derasol

ZON AL-GHAZALI

ZON BKUPM

KEBUN
MINI

SUDUT
GO
GREEN

*En. Haironizam & Pn.
Norizah Kasan*

FOYER
BKUPM

*En. Muhammad Za'im
Rosli*

*En. Muhammad
Za'im Rosli*

ZON GLASSER

ZON ELLIS

Albert Ellis was an American psychologist who in 1955 developed Rational Emotive Behavior Therapy.

He held MA and PhD degrees in clinical psychology from Columbia University and the American Board of Professional Psychology.

ZON ROGERS

Carl Rogers was an American psychologist known for his influential psychotherapy method known as client-centered therapy.

Rogers was one of the founding figures of humanistic psychology and widely regarded as one of the most eminent thinkers in psychology.

ZON HOLLAND

John Lewis Holland (October 21, 1919 – November 27, 2008) was an American **psychologist** and Professor Emeritus of Sociology at Johns Hopkins University.

He was the creator of the career development model, **Holland** Occupational Themes, commonly known as the **Holland** Codes.

ZON GLASSER

Dr. William **Glasser** is an internationally recognized psychiatrist who is best known as the creator of Choice Theory and author of Reality Therapy, a method of psychotherapy he created in 1965 and that is now taught all over the world.

Glasser emphasizes that humans have an innate need to control their situations.

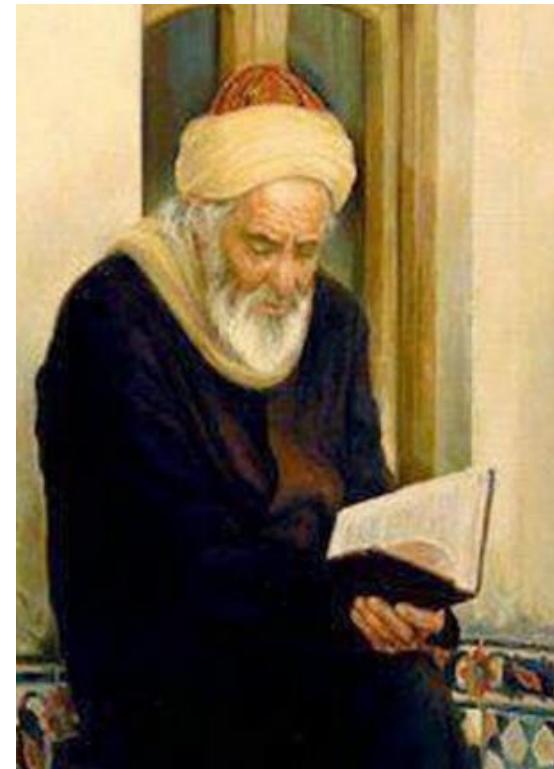

ZON AL-GHAZALI

The pragmatic approach of the Muslim scholars towards mental ailments continued, and they were the prime movers behind setting up hospitals and clinics dedicated to research and healing. The great scholar and Sufi mystic, Al-Ghazali (1058 - 1111CE), wrote the book *Ihya*, which pointed out that children were naturally egocentric. His Islamic psychology proposed that children's desires rarely included the potential consequences to others. Al Ghazali also believed that fear was a learned condition, either taught to children or gained through negative experiences.

As a Sufi mystic, Al-Ghazali was a firm believer that introspection and self-analysis were the keys to understanding mental issues and unlocking hidden reasons.

He also brought into the history of psychology the idea of needs, proposing that the human personality had urges to fulfill certain desires, based upon hunger and anger. Hunger drove such emotions as sexual urges, thirst and hunger, whilst anger drove rage, frustration and revenge. This division is very crude, certainly when compared to relatively modern ideas such as Maslow's Hierarchy of Needs, but it did provide some guidelines towards categorizing mental constructs.

[f](#) UniPutraMalaysia

[t](#) @uputramalaysia

[i](#) uniputramalaysia

[y](#) universitiputramalaysia

PERTANIAN • INOVASI • KEHIDUPAN

BERILMU BERBAKTI
WITH KNOWLEDGE WE SERVE